

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Horisori nefrancați nu se pri-
mesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc în Administrație în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Max. Augenthaler & Emerich Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fi și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
PENTRU ROMÂNIA și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dușul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 143.

Brașov, Luni-Marți 2 (15) Iulie.

1902.

Graba adversarilor noștri.

„Să ne grăbim, să ne grăbim!“
striga mai deunăzi un șovinist fan-
tic într-una din foile unguresci. Acest
strigăt nu este nou. La folosit deja
părintele maghiarisării contele Ste-
fan Szechenyi, când îi admonia și
impintea pe conaționali săi să se
deștepte din letargia lor și să nis-
uiească a câștiga pe Români, Germani
și Slavi pentru maghiarism, pe ca-
lea „asimilării prin cultură“, căci la
dincontră, dicea, națiunea maghiară
este în pericol ca din momentul,
când se vor sfărâma cătușele iobăgiei
să fie cu totul copleșită de celelalte
popore conlocuitoare.

Să ne grăbim! este și devisa
pigmeilor, cari au urmat epocii de
regenerare națională a poporului
maghiar. Ca și cel ce vădând, că
s'apropie o mare furtună se silește
cu cea mai mare grabă să-și adă-
postescă avutul periclitat: așa se
iutesc și epigonii marelui Maghiar
să scape... Dăr ce dicem? La ma-
ghiarisatorii violenți din era jidano-
maghiară nu e vorba de salvarea
averii proprii, nici măcar cât era
vorba despre ea pe timpul lui Se-
chenyi, ci a lor țintă este în primul
rând de a ataca bunurile culturii
poporelor conlocuitoare printr'un
despotism de rassă desnaționalisator.
Nu se mai gândesc nimeni dintre
cei ce guvernază astăzi statul, la o
asimilare pe cale pacifică, căutând
a câștiga din ce în ce mai mult
simpatia celor de altă limbă, cum
pretindea Szechenyi. Adă cei dela
putere nu mai au înțeles decât pen-
tru o maghiarisare brutală prin legi
și măsuri volnice ale puterii publice,
prin persecuțiuni și impunere forțată
pe toate cărările.

Strigătul „să grăbim“ nu mai
însemnă în timpul de față, decât
admoniarea de a folosi timpul
cât va mai dura pacea și constela-
ția favorabilă politică generală, pen-
tru a distruge patrimoniul național
al poporelor nemaghiare, ca să re-

mână stăpână absolută și exclusivă
în țără numai limba și învățătura
maghiară.

„Să grăbim“ esclamă începând
dela Coloman Szell și Wlassics toți
șefii resorturilor administrației sta-
tului. Și apoi dai la ordonanțe și
porunci fără de nici o milă și fără
sfrîșit, toate firesce numai pentru
pretinsa „completare a clădirii sta-
tului național maghiar unitar“.

Neastempărul și nerăbdarea ce
a cuprins pe adversari în aceste ni-
suițe nenorocite ale lor îi face să
vadă de un timp încoco un pericol
îndoit de mare în resolvarea cestiu-
nei naționalităților, ce se impune.
Nimic nu dovedesce mai viu această
stare surescitată sufletescă a dușma-
nilor libertății poporelor nemaghiare,
decât sgomotul infernal, ce'l fac
acum în contra pretinsei propagande
pangermane între Sași și mai ales
între Șvabii din Bănat.

Firesce, că n'au lăsat din ochi
nici un moment pe Români și
Slavi.

Incât pentru noi Români ne
vedem adă incunjuțați de toate păr-
țile de cătră cei-ce umblă să ia cu
asalt cetățuia limbei și a naționali-
tății noastre. Și cum ne prezentăm
noi în această situațiune strimtorată?

Privind jur împrejur nu pare
ore că, pe când numeroșii noștri
inimici sunt mai solidari ca orî și
când contra noastră, pe atunci duhul
rău al desbinărilor interioare își joca
erăși mendrele la noi în modul cel
măi îngrijitor?

Să ne grăbim deci și noi! Să ne
grăbim nu de a ataca bunurile al-
tora, ci de a alunga acel duh îm-
pelițat al desbinării, pentru-ca să pu-
tem să ne păstrăm și apărăm cu
atât mai bine bunurile noastre proprii!

Pactul. În 10 Iulie s'au ținut în
Viena lungi conferențe între miniștri de
resort ai celor două guverne dualiste, cu
privire la pactul vamal. După scirile ȝia-
relor vieneze și budapestane, atât Koerber

cât și Szell au participat cu multă agili-
tate la discuțiuni; asemenea și cei-lalți
miniștri de resort. Se ȝice, că guvernul
unguresc ar fi făcut concesțiuni guvernul-
ui austriac atât în ce privește produc-
tele brute, cât și cu privire la vămile pe
articulii de industrie. ȝiarele opoziționale
maghiare sunt, din cauza acesta, grozav
de cătrănite asupra guvernului Szell, în-
vinuindu-l, că „a vândut interesele Un-
gariilor“. ȝiarele guvernamentale sunt însă
de altă părere. „Pester Lloyd“ de pildă
ȝice, că decât guvernul unguresc ar fi
ținut la urcarea vămilor pe produsele
brute, acesta ar fi însemnat declararea
războiului vamal contra Germaniei și
Italiai.

Conferențele n'au avut rezultat de-
finitiv. Divergențele dintre cele două gu-
verne sunt încă foarte esențiale și nu se
așteptă o grabnică și deplină înțelegere.
Tot ce s'a putut dobândi și de data asta
este, că referenții miniștrilor respective
se vor întruni la 23 Iulie st. n., pentru a
treia cetire a tarifului vamal. În interva-
lul acesta se vor înțelegere asupra cestiu-
nilor, cari stau în nex cu pactul. Tratările
între cele două guverne se vor continua
încă în August, și probabil și în Septemvrie,
er ministrul-președinte Szell numai în Oct.
după redeschiderea dietei ungare, va pute
da informațiuni asupra rezultatului la care
a ajuns în tratările cu guvernul austriac.

„Politik“ din Praga spune, că Koer-
ber și Szell s'ar fi înțeles deplin asupra
pactului, care în esență nu diferă întru
nimic de pactul Badeni-Banffy.

Din Bucovina. Cetim în „Deștep-
tarea“: În urma atitudinii demonstrativ
ostile a clubului dietal rutén față de
cele-lalte cluburi dietale, cluburile dietale
român, armeno-polon și german-progresist
au decis a întrupe orî-ce contact cu
clubul dietal rutén. Deputații ruteni vor
fi provocați de mareșalul țerei, de a par-
ticipa la ședințele dietei, decât nu doresc,
ca să se aplice față de ei regulamentul
declarându-se mandatele lor vacante.

Ocuparea Albaniei. Fôia rusescă
„Petersburgskija Vjedomosti“ scrie, că co-
mitetul albanes din Bucuresci a adresat,

în numele tuturor comitetelor albanese,
un memoriu cătră puteri, în care se spune,
că singurul mod de soluțiune a cestiunei
albanese este ocuparea provisorică a Al-
baniei de cătră Italia, în felul cum a fă-
cut Austro-Ungaria cu Bosnia și Her-
țegovina.

Administrația de stat și — maghiarisarea.

În programul de lucrare a dietei un-
gare, pentru toamnă, figurază și reformele,
ce sunt a-se face în administrație. Minis-
tru-președinte Szell vré să înlocuiescă ad-
ministrața comitatensă actuală cu admi-
nistrația de stat. Corporațiunile autonome
pot să-și dea și ele părerea și să contro-
leze mersul lucrurilor, a administra
însă numai statul să fie în drept. Acesta e
„principiu“ de guvernământ!...

Introdusă odată administrația de stat,
atât primarii, cât și notarii comunali de-
vin și ei funcționari ai statului, ca bună-
oră funcționarii de dare și cei de la postă.
Așa rezonază cel puțin „Budapesti Hirlap“
dela 11 Iulie. Fôia acesta exprimă, precum
bine șcim, părerile guvernului și planurile,
ce le face ea în privința maghiarisării, sunt
efluxul informațiilor, ce și-le ia din cer-
curile guvernului, sunt direct inspirate de
guvern. Tocmai fiind-că așa este, credem că
e de interes a arăta, ce importanță dă ad-
ministrației de stat din punct de vedere
al maghiarisării. Etă ce scrie, între altele,
„Bud. Hirlap“:

„Limba maternă a primarului său no-
tarului pôte să fie germană, valachă, orî
slovacă, statului nu-i pasă de acesta; nu-l
despôie de limba maternă. Primarul și no-
tarul însă, numai în limba maghiară pôte
să administreze, deși cu publicul are voie
de a comunica și în limba maternă a ace-
stăia. Decă sunt comune, unde nu se pôte
găsi un primar, care să șcie unguresce,
acea comună simplamente nu va alege
primar, ci se va alătura la comuna unde
primăria se cărmuesce unguresce. Adminis-
trația comunală, decât se va face prin or-
ganele statului și în limba maghiară, va
maghiarisa în parte însemnată comunele
cu limbă străină, cum, pe lângă școlă, ofi-
ciul de dare, direcțiunile financiare, posta
și telegraful și în mare parte calea ferată
au maghiarisat orașele (?), unde înainte

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

La munte.

De O. P.

(Continuare.)

Mirosul ce-l răspândesc brații, mi-a
revocat mirosul ordonat de medic din
odaia unui prietin tuberculos. Mirosul de
brad și laptele de capră, ar fi—după pă-
rerea poporului—remediile cele mai bune
în contra bôlelor de plămâni, și medicii în
neputința lor față cu bóla „care nu ertă“,
recurg și ei la sfatul mulțimei.

Cam la amiazi am eșit la golu. Ce
surprisă! Călătorul din șes, care aruncă
numai priviri fugitive pe munte, cugetă,
că frumuseța muntelui încetă cu pădu-
rea de brați și că golu e loc sterp, fără
verdăță, afară pôte de muschiul ce aco-
pere stâncile, pe când adevărata lui fru-
musețe d'abia aici se începe. Unde se
sfrîșcesc regiunea braților, se începe căm-
păile muntelui. Câmpuri de erbă verde,

flori de cele mai diferite colorî, rîuri tro-
ienite cu zăpadă, peste care trecem ca și
peste pod, raze de sóre, ce în pădure nu-
mai pe furiș puteau străbate prin desișul
crengilor de brad, etă priveleşca ce i-se
oferă călătorului la cea dintâi privire în
golu.

Eram pe dunga Bercaciului, spinarea
de munte cea mai înaltă dintre Negoii și
Suru. Să vedeau căsoile societății carpatine
într'al treilea picior de munte.

Ne-am oprit să mai îmbucăm ceva.
Isvóre de apă rece erau destule și așa
sgomot făceau, cum mergeau rîu pe cóstă
la vale, de nu-ți aușiaii vorba. Am mai
aruncat câte o privire pe calea ce am
percurso apoi am început a cobori în rîul
Puha. Aici ne-am întâlnit cu Sever, director
de bancă... în spe, care a călătorit în viața
lui mult cu trenul, dér pe jos acum pentru
prima óră. Se întorcea cu nevasta cătră
casă.

L'am silit să vină cu noi. Soția lui
cânta admirabil. O turistă germană, care

a aușit-o într'o séră cântând o doină, a
numit-o „Königin der Lieder“. Am urcat
apoi erăși și ne-am coborit în Șerbota. Trei
inși am rămas înapoi, ca să ne scaldăm
Apa din Șerbota era limpede ca cristalul,
dér rece de-ți scăpărau ochii. Am grăbit
apoi să-î ajungem pe cei-alalți, dér nu s'a
mai putut, căci era prea repede cósta. La
3 óre după amiazi am sosit în căsoile so-
cietății carpatine. O căsoie de bârne cu
3 despărțăminte cam vre-o 20 paturî pentru
bărbați și 10 pentru cocóne.

Indată ne puserăm să despachetăm.
Dintâi sticlele. Numai o sticlă s'a spart și
spre cea mai mare supărare a tuturor,
sticla cu beutura cea mai națională, cu
rachiul.

La stânga căsoiei este un potec
mai regulat, pe care se află o tăbliță cu
inscripțiunea „Drachensteig“. Mă uit pe
harta societății carpatine și găsesc pe vâr-
ful Negoiiului tipărit negru pe alb „Dra-
chensteig“. Mă uit pe harta militară și gă-
sesc de asemenea această numire, numai
că în parantes mai găsesc și numirea ro-

mânescă „Strunga dracului“. La armată
decî tot e mai multă loialitate față de ve-
chile numiri ale munților, ca la circum-
spectul și de Români iubitorul „Karpaten-
verein“. Inchipuiesce-ți acum, dragul meu
cetitor, că vii din Strassburg séu Mainz,
să veđi Carpații și Ardealul, să veđi vre-
un Român viu așa cum umblă el îmbră-
cat, încălțat (său desculț) și tu începând
din gara dela Fughi-Vásárhely până în
vêrful Negoiiului, nu afli o inscripție
românescă; cu ce idei despre Români din
Ardeal te vei întórce tu, care pôte, vei fi
cetit cartea d-lui Xenopol despre légânul
românismului? Acuma calea ferată mai
trécă-ducă-se, acolo dispune puterea de
stat, ér statul este puternic, pôte atot pu-
ternic, și noi suntem prea slabi, ca să ne
luăm de cap cu el, dér aci unde societă-
tea e chemată să salveze cinstea munți-
lor noștri, aci totuși n'ar trebui să stea cu
mânile în sîn, când numirile românești
una după alta se eliminază și se înlocu-
iesc cu numiri—nemțesci. Așa se vede, că
noi suntem osândiți să tragem scurta;

cu 1—2 decenii populația a fost în parte covârșitoare germană....

Etă încă un plan ingenios de maghiarizare. Pe șovinisti i-au apucat năbădăile și n'au nici somn de grija maghiarizării. Sforțările lor desperate nu vor isbuti însă, oricât de temerară este politica lor.

Cardinalul Lorenz Schlauch.

În seara de 10 Iulie c. a repausat în Oradea mare cardinalul episcop Laurențiu Schlauch în etate de 78 ani.

Cardinalul Schlauch s'a născut la 1824 în Aradul nou. Tatăl său era măestru anteprenor de zidiri și în familia sa nu se vorbea, decât limba germană. În etate de 10 ani fu trimis la Seghedin să învețe ungurește. După absolvirea studiilor secundare, fu primit în diecesa Cianaadului și trimis la facultatea teologică din Budapesta ca intern al seminarului central. Aici și-a terminat studiile teologice, fără să fi făcut vr'un examen de doctorat, în schimb însă a făcut ore-cari lucrări la societatea literară a teologilor.

După terminarea studiilor teologice, a funcționat în mai multe localități din Bănat, ca cooperador, er în cele din urmă ca paroch. Fusese scurt timp și profesor la seminarul din Timișoara.

Neavând titlul de doctor în teologie, și fiindu-i foarte greu a se pregăti la examenele rigurose, patru la număr, dintre care cel din limbă semitice și cele două testamente foarte greu, a preferat a face doctoratul din dreptul canonic, la care se cere numai un singur examen. Acest examen l'a făcut ca paroch în etatea înaintată de 43 ani, la 1867.

În anii 70 a urmat mișcarea pentru autonomia catolică, în care a luat parte activă, distingându-se ca orator.

Prin oratoriu sa atrăgându-și atenția cercurilor dirigitore, la 1872 fu numit canonic la Timișoara, er la 1873, devenind vacant scaunul episcopesc din Sătmariu prin mărtea episcopului Biró, Schlauch fu numit la Sătmariu, unde a stat până la 1887, când fu transferat la episcopia mult mai proventuasă a Orădiei. După mărtea lui Simor fusese în combinație la scaunul primatial, candidatura lui însă cădu față cu aceea a benedectinului Vaszary. În schimb însă Schlauch fu părtaș unei distincții foarte rare, acordată de scaunul apostolic, anume la 1893 fu numit cardinal, care înclină numai în casuri excepționale se acordă unui episcop.

Deși stăpân pe nisele domenii, ale căror venite întrec venitele multor domnitori din țările mai mici, pe urma lui semnele de filantropie sunt destul de sporadice, avere după densus n'a rămas nimica, ba după cât rezultă din testament, au rămas datorii, pe cari, se rogă de capitul, să le aranjeze așa, ca în palatul episcopesc să nu se facă licitație.

Carierea lui Schlauch s'a început, ce e drept târziu, căci era apröpe de 50 de

când se certy Ungurii cu Nemții noi o pățim, cand nemții cu Ungurii tot noi o pățim. Un Român bun, mai bun ca mulți cei ce se bucură de atributul acesta, făcând reflexiuni asupra faptului, a dis, că ar fi tare bine și pöte unicul remediu, decât Asociațiunea ar lua în mână cestiunea acösta. Anume, comunele acelea de pe sub munte cari au proprietăți acolo, să se constituie într'o societate sub protecția Asociațiunei, care să aibă același scop și misiune pentru noi, ce are Kárpátgyetület-ul pentru „magyar allam“ și „Kárpátvereney“, pentru „Sachsenland“. Acesta a fost numai așa o idee, pe care numai de aceea o am amintit, fiind-că primo: e ideea altuia, secundo fiind-că e realizabilă.

Intre glume și risete veni și seara. Ne-am adunat să privim apusul soarelui. Satele și văile se vedeau departe și răslele și numai câte-un turn acoperit cu tînichea mai strălucea în rațele galbui ale soarelui. Oitul era ca o sirmă de argint.

(Va urma.)

ani când ajunse episcop, în schimb însă a fost cu atât mai strălucită.

Secretul înaintării lui residă în ființa lui dotată cu calitățile de diplomat, care îl făcea agreat mai ales în cercurile mai înalte. Esteriorul lui sec și fața lui inteligentă, privirea adencă a ochilor și o sumă de cunoscințe enciclopedice, pe cari le sciea utilisa cu mare măestrie în discursurile sale, fi sciea să aparțină unui prelat savant, care sciea să impună.

După Haynald, prelatul de salon al cercurilor aristocratice și chiar al cercurilor financiare jidovesci, era Schlauch. Dintre baronii plutocrați, mulți se simțiau fericiți a saluta câte la o serată de a lor pe cardinalul Schlauch. Avea relațiuni intime cu Max Falk, și din contactul lui cu aceste cercuri resulta din când în când câte o „achiziție“ pentru biserica catolică prin botezarea vr'unui nou născut evreu, ai căror părinți se simțiau mândri de a fi avut ca preot botezător pe un cardinal.

Preotul-deputat Hock Iános, în nisele aprecieri ale sale publicate într'un diar maghiar, spune, că în timpul cât a stat în Sătmariu, a îndeplinit o adevărată misiune de maghiarizare în acele ținuturi locuite de naționalități și că el a fost în corpul episcopilor „representantul extrem al șovinismului de rassă“.

Ca președinte al societății Sf. Ladislau, care are de scop, „ajutorarea catolicilor în care Orient“, a avut ocașiune a se ocupa în discursurile sale cu cestiunea „Ciugăilor din Bucovina și Moldova“, căroră stăruia, să li-se dea tot sprijinul, pentru a puté fi păstrați pentru maghiarism.

Nu putem lăsa neamintit, că o viziție canonică a lui, făcută la 1888 în Beiuș, a fost cauza indirectă a maghiarizării gimnasiului, în care afacere reșosatul cardinal a observat o atitudine echivocă, deși l'ar fi costat numai un cuvânt și nouri amenințatori, ce se îngămădiseră asupra celui instituit românesc, s'ar fi împrașciat. Cum putea să se aștepte însă colegul său strîmătorat dela Oradea să pună un cuvânt pentru densus, când, după cum ne asigură Hock, Schlauch era „representantul extrem al șovinismului de rassă în corpul episcopesc?“...

Din Sibiu.

(Correspondență part. a „Gaz. Trans.“)

Sibiu, 13 Iulie n. 1902.

Comitetul „Asociațiunei“ a ținut erî, Sămbătă, o ședință, în care dimisia secretarului Dr. Diaconovich n'a fost primită din partea comitetului.

Astăzi la örele 11¹/₂—1, a ținut comitetul Societății fondului de teatru, sub presiul d-lui Dr. Al Mocsonyi, președintele de onöre al societății, o conferință în afacerile societății.

La 3 öre după amiază s'au întrunit secțiunile științifice. S'au completat secțiunile cu membrii ordinari și corespondenți.

S'au ales ordinari:

a) în Secția științifică: Dr. Ambrosiu Chețianu, prof. în Blașiü, și Aurel Ciortea prof. în Brașov. — *Correspondenți*: Dr. Ioan Radu, prof. Brad, Victor Borlan, prof. Beiuș. b) *ordinari* în s. economică: Dr. C. Diaconovich, Romul Simu, învățător. *Correspondenți*: N. Petra-Petrescu, J. de Preda, adv. Sibiu, Dr. N. Vecerdea Sibiu.

Correspondenți: c) s. literară: Nicol. Sulică, prof. Brașov, Dr. Sextil Pușcariu, Enea Hodoș, prof. Caransebeș, Dr. Val. Branicea, redactor, Lugose. d) s. istoric: tot *correspondenți*: Dr. Ioan Mihalyi (premiatul Academiei), Silv. Moldovan, redactor la „Tribuna“, Nic. Togan, bibliotecarul „Asoc.“ e) *Correspondenți* în secția școlară: D. Lăpădat și Dum. Mosoră, ambii învățători în Selisțe.

Asupra proiectului de ortografie a fost discuție interesantă, care nu s'a terminat astăzi.

Coresp.

Pentru limba românescă în Bucovina.

(Două propuneri)

Dl deputat bar. G. Wasilco a prezentat în ședința IV a dietei din Cernăuți, următoarele două propuneri în favorul limbei române:

„Deși majoritatea populației din Bucovina este de naționalitate română, rescriptiile rutene, toate tablele locale și inscripțiile de pe frontispiciile localităților de oficiu ale diregătorilor și oficiilor i. r. sunt exclusiv în limba germană. După-ce înlăturarea acestui neajuns ar corespunde numai principiului egalei îndreptățiri a ambelor naționalități, cari constituie marea majoritate a populației bucovinene față de minoritatea germană, subsemnații fac următoarea propunere:

„Guvernul i. r. este recercat a purta de grije, că la tóte edificiile și localitățile oficiale folosite de i. r. diregătorii și oficiile din Bucovina, să se pună table oficiale și inscripții germano-româno-rutene.“

A doua propunere este:

„Fiind Bucovina unica țără în monarhie, în care din partea guvernului i. r. se numesc funcționari, cari nu cunosc limba majorității populației din Bucovina; fiind-că acest neajuns se resimte atât la oficiile politice, cât și la ale justiției deosebit de tare; fiind-că în fine această stare contrastază cu legile fundamentale de stat, este adenc jienicöre pentru sentimentele naționale ale fiecărui popor de cultură și nu este mai departe tolerabilă, subsemnații fac următoarea propunere:

„Guvernul i. r. este urgent recercat a considera la numirea funcționarilor pentru Bucovina numai pe acei aspiranți, cari cunosc oral și în scris limba română, resp. rutenă, și pot documenta sciința acösta prin un testimoniu de examen de stat. Mai este guvernul i. r. recercat a ordona tuturor funcționarilor actuali activi în Bucovina, cari nu cunosc limba română, resp. rutenă, a documenta cunoscința unei din aceste două limbi până în trei ani, prin un examen înaintea unei comisii examinatöre de stat.“

Emigrarea Slovacilor în America.

(Continuare).

Am vădüt până acuma, că cauzele emigrărilor din Slovacie, este sörăcia. Era nevoie numai de un imbold, pentru ca mișcarea să se începă. La 1877, după mai mulți ani de recoltă pröstă și tocmai pe un timp, când se iviră primii agenți americani, cari căutau lucrători pentru minele din Pensilvania, mai mulți proprietari au resiliat contractul de arendă cu jelerii lor.

Acești ömeni rămaseră fără pâne și se aruncară în brațele agenților. Când emigrarea începü a-se face în masse, guvernul nostru recurse la obiceiul mijloc, la *baionetă*. Însă degéba. Emigranții, în potriua căroră se începü acum o gönă, găsiau mijlöce și căi spre a-se furisă din țără. Numai încetul cu încetul își croi drum în opinia publică concepția, că nu poți opri pe nimeni de a-și căuta condițiunile existenței sale, unde le găsesce mai lesne, și că emigrările nu trebuiesc impedeate, ci regulate, și părerea acösta, și-o însuși în cele din urmă și guvernul. Motivele, cari l'au îndemnat la acösta erau, că efectele binefăcötöre ale emigrărilor în curënd se observară — înainte de tóte în privința materială — atât asupra emigranților, cât și a acelor, cari au rămas aici.

Am amintit mai sus, că într'un singur an, și anume la 1896, au sosit în Ungaria 7,290.620 fl. din America, din care sumă cea mai mare parte se revine comitatelor din nord-ost. Asemenea sume au sosit atât în anii precedenți, cât și în cei succedenți. Esistă în comitatul Zemplin o localitate cu numele Butka, cu 1166 locuitori slovaci, în care în timp de 10 ani au sosit din America 351.435 fl. 28 cr. Comuna numără 1156 locuitori slovaci. Efectul banilor trimiși din America s'ar puté mai bine aseména cu efectul unei

ploi îmbelșugate, care vine după o secetă îndelungată peste séménăturile de jumătate uscate. Ömenii începüră a-și plăti datorii, a-și răscumpöra pământurile zălogite și a-și cumpöra altele, a-și regula raporturile financiare; salarul muncii se urcă, valoarea pământului de asemenea. Poporul fu prin acösta așa ăicënd salvat de sapă de lemn.

Cum-că anume clase sociale, ca de pildă proprietarii și în fine unii fabricanți, nu erau împumiți cu mresul lucrurilor și că s'au împumiți cam greu cu împröjurările nouë, când trebuiau să plătescă mai mult de 50 cr. bărbaților și mai mult de 20 cr. femeilor, este de sine înțeles. Însă interesul — pöte réu înțeles-al unei clase încă nu este destul de tare, pentru-ca să pună zăgaz curentului de emigrare.

Va urma.

Călătoria regelui Italiei.

Regele Victor Emanuel III a sosit alaltăeri în Posen. La gară îl aștepta o companie de onöre. După sosirea trenului în gară, regele s'a dat jos din cupeu pentru a primi onorurile companiei. Plecând din Posen a sosit la örele 9-45 în Wirballe. În gara pavoazătă cu stindarde italiene, l'au primit prințul Dolgorucki și prințul Trubetzkoj. Regele s'a dat jos și aici din cupeu, spre a primi onorurile companiei de onöre. Musica a intonat imnul italian. După 1/2 öra regele a plecat spre Petersburg.

În Peterhof s'au adunat toți membrii familiei imperiale. A fost învitat și prințul Victor Napoleon să fie de față la primirea nepotului său. La Peterhof a sosit și contele Nelidov, ambasadorul rus din Roma. A produs senzație, că br. Aerenthal, ambasadorul Austro-Ungariei în Petersburg, a plecat de aici sêptemăna trecută, fapt ce se comentază ca un semn de recelă între dinastiile de Habsburg și Savoia. Se speră însă, că ambasadorul se va reîntöce pentru a participa la onorurile, ce le va da diplomația.

Victor Emanuel a sosit erî după amiază în Peterhof. Pentru primirea lui s'au făcut pregătiri grandioase. Consiliul municipal din Petersburg a decis să împodobescă orașul. La podul-Nicolae, unde va debarca regele, s'a ridicat un cort imperial. Din tóte orașele Rusiei unde se află colonii italiene, au sosit la Petersburg delegațiuni pentru a participa la ospétul, ce se va da în onörea Regelui.

Foile rusesci salută foarte călduros pe regele Italiei „Moskowskija Viedomosti“ scrie, că călătoria acösta a lui Victor Emanuel e o strălucită dovadă despre aceea, că tripla alianță nu e îndreptată în contra Rusiei. Prinetti, anteluptătorul apropierii italo-franceze, va confirma în Petersburg amicitia dintre Rusia și Italia.

*

Victor Emanuel a luat cu sine în călătoria din Rusia între alții: pe Porcia-Voglia, ministrul casei regale, Gianoli, suprem mareșal de curte, Brusati, adjutant suprem, Prinetti ministru de esterne, Crinetti secretar de ambasadă, și pe alte persöne.

Un Engles în Ardeal.

Se scie, că profesorul engles Macaulay George Trevelyan a fost adus de Unguri în Ardeal, ca, rogu-vé, să cunöscă și să studieze cestiunea română. Englesul a sosit pe la finele lui Iunie în Budapesta, de unde a venit în Ardeal. În Deva a fost primit de fișpanul Barsay și de Holakay și condus de aceștia a umblat prin Hațeg, Abrud și Brad, venind în contact și cu Români. „Bud. Hirlap“ raportând despre călătoria Englesului, îi pune'n gură următoarele pärerî, ce și le-ar fi dat despre cestiunea română:

„Toți Românii cu cari am vorbit — ăice profesorul din Cambridge prin rostul corespondentului diarului maghiar — au recunoscut, că nu este aici (în Ardeal) vorba despre pământ și cestiune socială

căci acesta nu există dela 1848 încoco. Așa cred (!), că limba maghiară ar trebui învățată. Și unii dintre Români sunt de părerea aceasta, alții însă gândesc alt-fel. Și mai cred, că *Maghiarii n'ar trebui să meargă mai departe cu inovațiunile în interesul limbei maghiare* și că statul ar trebui să dea bani mai mulți pentru școlile românești. Cred, că *censul electoral pentru parlament ar trebui să fie redus atât în interesul țeranilor maghiari, cât și români săraci*. Mi-se pare, că adevărata cestiune în Ardeal nu este naționalitatea, ci *sărăcia*. În Ardeal și țeranii unguri și țeranii români sunt săraci. *Mai puțină dare și mai multă cultură pentru popor*. Dacă conducătorii români ar agita pentru aceasta, eu a-și fi pe partea lor*.

Ar fi mai dīs Englesul, că Români nu pot fi încredințați cu conducerea afacerilor în Ardeal și că progresul, liberalismul și cultura în Europa răsăritenă ar atărna dela unitatea statului maghiar (!)

Bietul om, a vrut să împace și pe unii și pe alții, și Românilor și Maghiarilor ardeleni ar vré să le dea ceva, dér —vorba Românilor — nici în căruță, nici în teleguță. Se va reîntorce, pare-ni-se, mai zăpăcit decum a venit, grație șoptelor cu cari i-au umplut urechile domnii, cari l'au chemat să studieze „cestiunea română” în lumină șovinistă maghiară.

SCIRILE DILEI.

1 (14) Iulie.

Solemnitatea împărțirii premiilor la gimnaziul din localitate a avut loc Sâmbătă în ziua de 29 Iunie în asistența unui distins public, compus din dame și domni, care umplea spațioasa aulă a gimnaziului. Solemnitatea a fost presidată de d-l protopop *Petric*, la drépta căruia vedorăm pe venerabilul nostru octogenar *Acenție Severu*. care și la etatea sa înaintată pōrtă cel mai viu interes față cu progresul cultural român. Am mai remarcat între oșpeți și pe d-l *Nicolae Fabianu*, profesor la gimnaziul din Beiuș, care fiind în trecere prin Brașov, a venit să asiste la împărțirea premiilor. Directorul gimnaziului, d-l *Virgil Onițiu*, a pronunțat discursul de încheierea anului școlar, pe care îl vom publica în numărul nostru de mâne, apoi s'au distribuit premiile, ér corul sub conducerea d-lui *G. Dima* a executat cu precisiunea obicnuită un cântec occasional de încheiere. Despre anuarul gimnaziului și al școlii comerciale vom raporta cu altă ocaziune.

Concertul Maria Demetrescu (Mara d'Asty) s'a amânât, din cauza concertului reuniunii de cântări germane, pe mâne, Marți în 15 Iulie s'era. Am reprodus deja câte-va aprecieri din diarele străine asupra debuturilor artistei și am puté umplé colóne întregi cu astfel de aprecieri. Totuși mai dăm și astăzi un elogiu, ales la întemplant, din „*Rivista teatrule melodramatică*” din Milano, care în numărul său dela 8 August 1898 din incidentul rolului Violettei din „*Traviata*” cântat de *Mara Demetrescu* scriea: „*Mara Demetrescu è una sfolgorante bellezza: una delicatissima bruna rumena, allieva dell'illustre prof. Angelo Samuelli... Essa è quello che si dice un vero soprano leggero, dalla voce simpatica, estesissima e dalla agilità prodigiosa*” etc. Diarul „*Monsignor Perelli*” din Neapole publică portretul artistei însoțit de cele mai căldurose elogii asupra debutului ei din teatrul Bellini: „*Acésta, pe care ađi o prezentăm cetitorilor, dice diarul italian, e o artistă din cele mai distinse, d-na Mara Demetrescu, pe care publicul teatrului Bellini o s'erbătorește și o aplaudéză în chipul cel mai cordial. Aplausele sunt bine meritate, căci ea este din cele mai bune elemente ale acelei societăți. A cântat în „Traviata” și succesul a fost așa de mare și complet, încât un impresariu o angajă imediat la teatrul din Florenza. Publicul din acest oraș îi acordă unul din acele succese, cari sunt neuitate în viața unui artist. În totă stagiunea ea fū atracția aceluia teatru, așa*

că în curénd diarele cele mai importante începură să vorbescă de acésta tineră străină, venită în Italia să entusiasmeze publicul. Așa după alte teatre, ea fū angajată de impresariul Stoffelli pentru marea stagiune a teatrului Bellini, unde marele ei succes obținut în *Traviata* e cunoscut. În adevăr vechei opere a lui Verdi, M. Demetrescu sciú să-i dea o interpretare originală, cu totul modernă și aristocratică. Ea, care are o voce fōrte puternică, de un timbru plăcut și dulce, scie să-i dea cântului ei accente de durere, pasiunea amorului... ea e în *Traviata* o cântăreță fără păreche și o actriță minunată...

Credem, că și publicul brașovean va scie să aprecieze talentul deosebit al artistei la concertul de mâne.

Printul moștenitor al României va asista — după cum se anunță din Viena — la manevrele armatei comune, în Ungaria, împreună cu un mare duce rus.

Logodnă. Domnișóra *Ileana Damian*, flica d-lui avocat Simeon Damian din Brașov, s'a logodit Sâmbătă s'era cu d-l locot-auditor *Cornel Bardoși*, fiul d-lui Iuliu Bardossy insp. de școle în pens. — Urâm fericire tinerilor logodiți!

Cununie. D-șóra *Adela Trifu*, flica d-lui Gavril Trifu profesor în pensiune, și d-l Dr. *Coriolan Meseșianu* își vor celebra cununia religioasă la 21 Iulie a. c. st. n. la 5 ore în biserica română din Șimleul Silvaniei.—Sincerile noastre felicitări tinerii părechii!

Di critică în Bănat. Ni-se scrie din Lugoș: Un mare orcan s'a deslănțuit di-lele trecute peste mai multe părți ale Bănatului, cauzând stricăciuni însemnate. Vineri (11 Iulie n.) pe la ora 1 din di, a suferit Lugoșul și împrejurimea mari pagube prin orcanul, care a scos pomi bētrâni și tineri din rădăcină (cei mai mulți fructiferi), a isbit tot ce i-a eșit în cale, desvâind case, clădiri economice, stēlpii dela electrică și altele. Fiind în acea di tēg de sēptemână, șetrele s'au prăbușit una peste alta și micii industriași nu-și mai puteau aduna mărfurile. Comercianții și-au închis prăvăliile, căci țigle, fereștri, lemne, obiecte sburau ca fluturii prin aer. O mare spaimă a cuprins pe locuitorii în momentul, când s'a făcut întunec peste tot, ér vēzduhul urla îngrozitor. Tōte clopotele bisericelor din Lugoș sunau rugător și în fine bunul Dumnezeu s'a îndurat spre noi și ne-a mântuit. — Notăm, că acest orcan a făcut asemenea stricăciuni și în alte părți ale țerii. Pe la Brașov suflă de două zile un vânt aspru și temperatura e par'că am fi prin Noemvrie.

Societatea pentru fond de teatru român își va ține adunarea generală în Bistrița la 7 și 8 Septemvrie st. n.

„**Sē-i fie rușine.**” Sub titlul acesta foile maghiare, mai ales cele din Clușiu adese-ori publică numele acelor fabricanți, cari fiind în Ungaria, își pun pe fabricatele lor firma în limba *germană*. De astă-dată i-a venit rindul unui fabricant din Brașov, care după diarul „*E—k*” își pune bombónele în circulație cu următórea inscripție pe învălítóre:

Erste Siebenb. „Canditen-Fabrik Thies & Seidel”. Kronstadt. — Feinste Spitz Wegerich Bombons.

„**Sē-i fie rușine,** dice „*E—k*” 1) Fiind-că în Ungaria își pune în comerciú bombónele cu inscripție străină și 2) Fiind-că nu scie, că în Ungaria nu există Kronstadt, ci numai Brassó. Pentru calitatea bombónelor „de-ocamdată” sē nu-i fie rușine, dér sē-i fie rușine pentru tendința de germanisare.” — În sezonul castraveților ai cel puțin de ce face haz, când cetesci asemenea bazaconii. Bine că nu trebuie să se iie rușine” lui Thies și Seidel „de-ocamdată” pentru *calitatea bombónelor*, dór în comerciú acesta-i lucrul principal. Întru-cât pentru „*Kronstadt*” și germanisare credem că fabricanții sași din Brașov vor găsi ușor consolare în reclama, ce însuși diarul maghiar li-o face.

Schimbare în ministerul român de domenii. D-l D. *Istrati*, directorul domeniilor din ministerul respectiv, a demisionat. A fost numit în locul dēnsului, d-l *Lazăr Teodoru*.

Lord Kitchener a sosit alaltăeri în Londra. El a fost s'erbătorit de cătră Engles ca biruitor al Burilor.

Un transport de obuziere de câmp a sosit diarele acestea în România de la fabrica Krupp din Essen. Obuzierele au fost duse la arsenalul de construcții al armatei, spre a fi montate.

Óspeți români la băile din Előpatak. Din lista Nr. 1 a óspeților din Előpatak vedem, că până acuma au sosit acolo următórii óspeți români: *Alexandrina Ottinciulescu*, *Bucuresci*, *Gr. Zamfirescu*, *Craiova*, *Furnică Vița*, *Brașov* și *D. Hagi Eftimon Bucuresci*.

Prelegere despre apicultură. D-l Andrei Abend cunoscutul invetator specialist pe terenul apiculturii, sosesc la 17 l. c. aici și în aceeași di, la 10 ore a. m., va ține în sala comisionară a casei Sfatului orășenesc o prelegere poporală din sfera specialității sale.

Teatru de varietăți. La hotelul „*Pomul verde*” o trupă alésă de varietăți sub direcția d-lui *A. Londovsky*, în trecerea sa din Bucuresci, va da trei reprezentații cu program variat. Aceste reprezentații vor avé loc *Joi*, în 17 Iulie, *Sâmbătă* în 19 Iulie și *Duminecă* în 20 Iulie.

Petrecere de vară în Lăpușul-unguresc. *Duminecă* în 3 August se va da o petrecere de vară în Lăpușul-unguresc (salonul *Bittner*). Inceputul la órele 7 s'era. Venitul este destinat pentru ajutorarea școlii române locale. Ofertele generóse se vor chita pe calea diaristică. Intrarea de persoană 2 cor. familie 4 cor. Comitetul arangiator: *V. Muste*, protopop, *I. Olteanu*, *Dr. V. Colceriu*, *Dr. G. Buzura*, *Drd. V. Muste*, *T. Grigorescu*, *V. Pașca*, *G. Muste*, *Pavel Nodiș*, *D. Dragoș*.

Escursiunea în comit. Hunedórei.

Directorul museului archeologic din Deva și președintele comitetului pentru primirea óspeților din România d-l *Téglás Gábor* ne trimite o întempinare la corespondențele noastre, scrisă în limba română, pe care ne rógă sē-o publicăm, apelând la imparțialitatea și la iubirea noastră de adevăr. Satisfacem dorinței d-sale, rezervându-ne a mai publica unele date, ce le-am primit dela alt corespondent și a face apoi și observările noastre:

Deva, la 10 Iulie 1902.

Prea Onorate Domnule Redactor!

Publicarea despre escursiunea societății istorico-geografice din România și a esmișilor din partea universității bucurescene, făcută în Deva și în comitatul Hunedórei, se baséză pe așa false sciri, încât d-l corespondent cu acésta orientare dá un fōrte mic interes față de óspeții noștri, cari cu sosirea lor ne-au dat o mare onóre.

Din motivul present publicarea trebuie îndreptată și apropiată de adevăr. Sosirea escursionistilor, fiind d-l *Tocilescu* profesor universitar prea ocupat, până la ziua de plecarea n'a fost fixată, de alta parte nici lista sosiților óspeți necăpătându-o: d-lui *Dr. Veress Endre*, secretarul societății archeologico-istorice din com. Hunedórei, numai în *Piski*, unde a salutat în numele societății pe cei sosiți, i-s'a făcut cunoscută suma escursionistilor. Și decă, întrú împrejurările susnumite încavrtirarea celor 31 membri nu s'a întemplat așa de repede cum voia d-l corespondent, caute motivul acolo, că pe lângă senatori, cari sunt învățați la comoditate, au sosit și 3 domnișóre studente în litere și în sciințele naturale, a cărora sosire nu era avisată și care ne-au exprimat dorința de a-le încavrtira la un loc. Un cap cu judecată va justifica motivele cu dréptă obiectivitate. Apoi, căți au fost la întempinare nu ieram în stare a-i numéra în obscuritatea nopții, dér că societatea archeolo-

gică-istorică comitatensă a fost în număr însemnat reprezentată, o putem dovedi cu óspeții sosiți și nu cu d-l corespondent, care așa se vede, în aceea își află bucuria, decă primirea óspeților erudiți nu avea acel succes, care-l doream noi.

Altmintrelea și informațiunile sale despre banchet, încavrtirare și visita la comitele suprem*) documentéză tot ceea fundamentalitate și bunăvoință, ca cea mai de sus. Conturile óspeților, fiind încredințat de societatea archeologică locală, subscrisul le-au echivalisat din motivul simplu, că starea materială a orașului Deva nu pōte suporta ast-fel de cheltueli. *Barcsay Kálmán*, comitele suprem în 4 Iulie stătea în Hațeg la dispoziția unui erudit savant engles, care făcea în comitat escursie științifică. Expediția sa neașteptată cu câte-va diile a comunicat'o lui *Dr. Veress*, tot de-odată esprimându-și regretul, că nu pōte primi óspeții din România.

La cele-lalte excepțiuni nu reflectez, pur și simplu îndrumez pe onoratul corespondent la cel mai autentic critic, la prea stimații noștri óspeți, cari ospitalitatea din Deva, *Mintăia*, *Hunedóra*, *Hațeg* și *Petroșeni* cu cea mai măgulítóre recunoscință ne-o mulțumeau și cari la tot cazul cu mai plăcute impresiuni s'or depărtat din cercul nostru, decât numai cu acele, care le amintesc onoratul corespondent.

În câte-va diile, cu ajutorul lui *Dumneđeu*, vom asigura pe onoratul corespondent despre rezultatul științific al acestei escursiuni. Și până atunci sē ne bucurăm, că visita óspeților noștri în modul acela s'a întemplat, că putem spera pentru literatura României și a noastră nisce rezultate fructifere. Érá aceia, cari jócă ori-ce rolă în direcțiunea acésta, sē nu incomodeze pe alții, ci cu lucrare binefăcătoare sē ne ajute a ajunge scopul comun. — Pace cu noi.

Téglás Gábor,

directorul museului archeologic și istoric din com. Hunedórei, și ca președintele comitetului arangiator pentru primirea óspeților.

„Agricola”.

Ne permitem a aduce la cunoscința publicului român, că tribunalul regesc din Deva cu Nr. 5891/902, a aprobat statutele și a înregistrat firma însoțirii „*Agricola*” din Hunedóra.

Am accentuat de mai multe ori importanța însoțirii noastre și credem, că e de prisos a mai insista și de data asta asupra valorii, ce o va avé „*Agricola*” în mijlocul poporului nostru.

Inactivarea însoțirii se va face în 1 Septemvrie st. n. a. c.

Până atunci rugăm pe toți Români de bine, sē ne deé mână de ajutor întru ajungerea scopului, ce urmărim, ér acei p. t. domni, cari au primit liste de subscriere, sē binevoiescă a-le retrimite, cu ori și ce rezultat, la adresa însoțirii.

Din ședința direcțiunei ținută la 11 Iulie n. 1902.

Pentru „*Agricola*”, însoțire economică de magazin și anticipații în Hunedóra:

Dr. Alex. L. Hossu, **Nic. Macrea,**
preș. ad hoc. notar.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 12 Iulie 1902.

H. P o m u l v e r d e: *Anghert*, *Sibiu*; *Fischer*, *Brașov*; *Bocskor*, *Făgăraș*; *D-na Solomon*, *Blasiu*.

H. E u r o p a: *Dimitriades*, *Constanța*; *Kessler*, *cap. Giricescu*, *Ploiesci*; *Stan*, *Beiuș*; *Karloff*, *iddin*; *Parisianu*, *Günther*, *Munteanu*, *Bucuresci*; *Reichhold*, *Singer*, *Lax*, *Viena*; *Schuster*, *Sebeș*; *Goron*, *Arad*; *Grün*, *Zombor*.

H. O r i e n t: *Marinescu*, *Fabini*, *Bucuresci*; *Bliemel*, *Ploiesci*; *Meșianu*, protopop, *Zernești*.

*) Vrea să dică pōte: vice-comitele — Red.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,**

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 20 bani pentru recomandație.)

**Cărți pentru comercianți
și funcționarii de bancă:**

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VIII + 218. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informații, recomandăți și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiumi cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupoane etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Această broșură conține: afacerile de credit cambial și afacerile de bancă. Prețul broș. 2 coroane (+ 10 bani porto).

Procent, Promiș, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panțu. Tractează principiile contabilității duble ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

„Bucătăreasa națională.“ care de bucate a bucătăriei române, franceze, germane și ungare. Felul bucatelor sunt înșirate toate în ordine alfabetică după numele lor. Limbajul e ușor. Costă numai cor. 1.60 (plus 40 bani porto.)

Bursa de București

din 8 Iulie 1902.

Valori	Doi bani	Scad. cup.	Cu ban gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	96.3/4
„ „ Impr. 1892	5	Ian.-Iul.	97 1/2
„ „ din 1893	5	„ „	97 1/2
„ „ 1894 int. 6 mil.	5	Apr.-Oct.	82 3/4
„ „ Impr. de 32 1/2 mil.	4	Ian.-Iul.	82 3/4
„ „ Impr. de 50 mil.	4	„ „	83 1/2
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4	„ „	83
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4	„ „	83
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4	„ „	84
„ „ Imor de 90 mil. 1896	4	„ „	84
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6	Mar.-Nov.	84
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—
„ comunei București 1888	5 1/2	Ian.-Iul.	—
„ „ „ din 1884	5	Mar.-Nov.	—
„ „ „ din 1885	5	Ian.-Dec.	—
„ „ „ din 1890	5	Mar.-Nov.	—
„ „ „ din 1890	5	Ian.-Iul.	97 2/3
Scrisuri fonciare rurale	4	„ „	84
Scris. fonciare rurale din 1880	5	„ „	84
„ „ urbane București	5	„ „	74 1/2
„ „ „ Iași.	5	„ „	—
Oblig. Soc. de basalt artificial	6	„ „	—
Banca Rom. ult. div. fr. 1281	500	150 v.	—
Banca Naț. ult. iv. 86	500	intr. v.	—
Banca agricolă	500	150 v.	2355
Dacia România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	272
Naționala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	160
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 80	250	„ „	375
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	375
Soc. rom. de hârie ult.	100	„ „	—
„Patria“ Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	—
Soc. rom. de petrol l em. u. d. 0	200	„ „	—
„ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	—
„Bistrița“ soc. p. f. hârii 10 l.	1000	„ „	—
Societ. p. constr de Tramways	200	„ „	—
20 franci aur	„ „	„ „	—
Fabricile Unite de gazose.	12	„ „	—

Scompturi:

Banca naț. a Rom.	6%	Paris	3%
Avansuri pe efecte	7	P tersburg	5%
Banca agricolă	9-10%	Berlin	—
Londra	3	Belgia	3
Viena	3 1/2	Elveția	3 1/2

Cursul losurilor private

din 8 Iulie 1902.

	cump.	ude
Basilica	19 25	20 35
Credi	183	435.50
Clary 40 fl. m.	188	1:2
Navig pe Dunăre.	—	—
Innsbruck	82.50	84.50
Krakau	74.50	76.50
Laibach	72	76
Buda	—	—
Paftu	190	198
Crucea roșie austriacă	190	198
„ „ ung.	56	57
„ „ ital.	28	29
Rudolf	75	80
Salm	284	286
Salzburg	75	78
St. Genois	264	244
Stanislau	—	—
Trintine 4 1/2% 100 m. c.	423	427
„ „ 4% 50	425	44.50
Waldstein	67	69
„ de 10 franci	32.25	34.25
Banca h. ung. 4%	—	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Iulie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.25
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119
Bonuri rurale ungare 4%	97.80
Bonuri rurale croate-slavone	98
Impr. ung. cu premii	206.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	162.30
Renta de argint austr.	101.80
Renta de hârtie austr.	101.70
Renta de aur austr.	121.10
Losuri din 1860.	153.50
Acții de-ale Băncii austro-ungară	15.97
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	702
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	673.75
Napoleondori	19.08
Mărci imperiale germane	117.25
London vista	239.95
Paris vista	95.35
Rente austr. 4% de corone	99.75
Note italiene	94.15

Cursul pieței Brașov.

Din 12 Iulie n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleond'ori.	19.04	„	19.07
Galbeni	11.20	„	10.30
Ruble Rusesc	2.54	„	—
Mărci germane	117.25	„	—
Lire turcesc	21.40	„	21.50
Scris. fonc. Albina 5%	101	„	102

Tergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 7 Iulie n. de 45,354 capete, la 8 Iulie au intrat 626 capete și au eșit 376 capete, rămânând la 9 Iulie n. un număr de 45,604 capete.

Se notează marfa ungrăscă: veche grea dela 100—104 fil. tineră grea dela 104—106 fil., de mijloc dela 103—105 fil. ușoră dela 108—110 fil. — Sârbescă: grea 108—110 fil., de mijloc 107—109 fil., ușoră 105—106 fil. kilogramul.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 8 Iulie. 1902

Semințe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogram
Grâu Bănățenesc	80	8.55
Grâu dela Tisa	80	8.50
Grâu de Pesta	80	8.45
Grâu de Alba regală	80	—
Grâu de Bácska	80	—
Grâu ungrăesc de nord	80	—
Grâu romanesc	80	—

Semințe vechi ori nouă	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogram
Săcara	nutrey.	60—72	6.95
Orz	de rachiu	60—62	6.65
Orz	de bere	64—66	6.10
Ovės	—	—	5.75
Cucuruz	bănățen	75	—
Cucuruz	alt soi	73	—
Cucuruz	„	—	—
Hirșcă	—	—	4.50

Produce div.	Soiul	Cursul
Săm. de trifoiu	Luțernă ungr.	dela 45
„	„ transilvană	35
„	„ bănățenă	42
„	„ roșie	46
Ulei de rapiță	rafinat dublu	—
Ulei de in	—	—
Ușore de porc	dela Pesta	65
„	dela țără	65.50
Slănină	svântată	55
Prune	diu Bosnia	—
Lictar	Slavon și Serbia din Serbia în s.	—
Nucl	slavon nou	—
Gogșii	sârbesc	—
„	din Ungaria	—
Miere	unguresc	—
„	sârbesc	—
Cără	brut	—
Spirt	Drojdite de s.	—

Se caută de închiriat

o odaie curată, plăcută, la o familie distinsă, se preferă locuință cu grădină.

Ase adresa la Salomon Eisenstein în piață.

Nr. 8363—1902.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de practicant silvic devenit vacant la orașul liber regesc prevădut cu magistrat al Brașovului deschid prin această concurs.

Concurenții au în înțelesul § 36 art. de lege XXXI din anul 1879 a-și așterne rugărilor lor instruite cu documentele despre absolvirea cu succes a cursului academiei silvice, despre integritatea lor morală, despre starea lor sanitară, etatea, cunoștința limbei maghiare, germane și române precum și aplicarea lor de până acum la subscrișul până în 5 August la 12 ore p. m.

La postul sus amintit pot concura și elevii, cari absolvă academia silvică în Iulie anul curent d'ér dintre aceștia numai acela p'ote fi ales, care produce și absolutoriu academic.

Emolumentele împreunate cu postul de practicant silvic sunt: 1000 corone salariu fundamental 240 corone relut de cuartir, 24 metri blane de lemn de fag și cuincuenalele statutare.

Brașov, 2 Iulie 1902.

Dr. Frideric Lekl
vice comite.

1—2.(591)

Nr. 8363—1902.

PALYÁZATI HIRDETMEY.

Brassó rendezett tanácsu szab. kir. városnál üresedésbe jött erdőgyakornoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázók tartoznak az 1879. évi XXXI- t. cz. 36. §-a értelmében az erdőakadémiai tanfolyamnak sikerrel történt bevégzését, előéletök feddhetlenségét, esti egészségüket, életkorukat, a magyar, német és román nyelv ismeretét, valamint eddigi szolgálati alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket f. évi augusztus hó 5-éig déti 12 óráig nálam benyujtani.

Ezen állásra az erdészeti akadémiát a folyó évi julius havában végző növendékek is pályázhatnak, azonban ezek közül a választás csak azon feltétel alatt fog megtörténni, ha a megválasztott akadémiai vég bizonyítványt is bemutatja.

Az erdőgyakornok evi járandóságai 1000 kor. alapfizetés, 240 kor. lakbér, 24 ürméter bükkhasábia és a szabályrendeletileg megállapított ötödéves pótlék.

Brassó, 1902 évi julius hó 2-án.

Dr. Jekel Frigyes s. k.
alispán.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚURI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A V I S.

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potă face și reiat ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domni abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domni, ce se abonează din nou se binevoiască a scrie adresa și se arate și posta ultima.

Administraț. „Gaz. Transilv.”